

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2003/9714
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 96229/2009
Klassering: J77
Saksbehandler: Steinar Haugsten

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	01.10.2009	170/09
Bystyret	08.10.2009	83/09

Høring av utkast til ny forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler formannskapet til å avgi slik innstilling til bystyret:

1. Fredrikstad kommune støtter forslaget om innføring av krav om måling og tiltak mot radon for utleieboliger.
2. Fredrikstad kommune viser til at det allerede i dag for skoler og barnehager er nedfelt krav om måling og tiltak mot radon i "Forskrift om miljørettet helsevern i barnhager og skoler" og at ansvarsforhold mellom statlige og kommunale myndigheter må avklares nærmere.
3. Fredrikstad kommune vil anbefale at man kun har en grenseverdi på 200 Bq/m3.

Fredrikstad, 17.09.09

Formannskapets behandling 01.10.2009:

På vegne av FrP fremmet representanten Bjørnar Laabak slikt forslag:

Nytt pkt 3

Fredrikstad kommune støtter forslaget om tiltaksgrense på 100 Bq/m3 i en kombinasjon med en absoluttgrense på 200 Bq/m3 i ovennevnte bygninger og lokaler.

Votering:

Rådmannens innstilling pkt.1 og pkt.2 ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling pkt.3 ble vedtatt med 10 stemmer .

(Ap 4, H 2, KrF 1, V 1, SV 1, SP 1) mot 3 stemmer (FrP 3) som ble avgitt for forslag fremmet av Bjørnar Laabak .

Formannskapets innstilling 01.10.2009 til bystyret

1. Fredrikstad kommune støtter forslaget om innføring av krav om måling og tiltak mot radon for utleieboliger.
2. Fredrikstad kommune viser til at det allerede i dag for skoler og barnehager er nedfelt krav om måling og tiltak mot radon i "Forskrift om miljørettet helsevern i barnhager og skoler" og at ansvarsforhold mellom statlige og kommunale myndigheter må avklares nærmere.
3. Fredrikstad kommune vil anbefale at man kun har en grenseverdi på 200 Bq/m3.

Bystyrets behandling 08.10.2009:

På vegne av SV, Sp og Bymiljølista fremsatte representanten Arild Skau slikt forslag:
Fredrikstad kommune vil anbefale at man kun har en grenseverdi på 100 Bq/m³.

Bjørnar Laabak tok opp Fremskrittspartiets forslag fra formannskapet.

Votering:

Rådmannens innstilling pkt. 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.
Forslag fremsatt av Arild Skau vedr. pkt. 3 fikk 4 stemmer (SV 2, Sp 1, Bym 1) og falt.
Bjørnar Laabaks forslag ble vedtatt med 43 stemmer (FrP 16, uavhengig repr. Reidun Stagre, Ap 18, SV 2, V 2, Pp 1, Sp 1, Bym 1, FS 1) mot 10 stemmer (H 7, KrF 3) som ble avgitt for rådmannens innstilling.

Bystyrets vedtak 08.10.2009:

1. Fredrikstad kommune støtter forslaget om innføring av krav om måling og tiltak mot radon for utleieboliger.
2. Fredrikstad kommune viser til at det allerede i dag for skoler og barnehager er nedfelt krav om måling og tiltak mot radon i "Forskrift om miljørettet helsevern i barnhager og skoler" og at ansvarsforhold mellom statlige og kommunale myndigheter må avklares nærmere.
3. Fredrikstad kommune støtter forslaget om tiltaksgrense på 100 Bq/m³ i en kombinasjon med en absoluttgrense på 200 Bq/m³ i ovennevnte bygninger og lokaler.

Fredrikstad, 13.10.2009

Retts utskrift.

Anita Simensen
møtesekretær

Utskrift til: Miljø- og samfunnsutvikling v/ Karine Norbø og Steinar Haugsten

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet legger frem et forslag til ny forskrift om strålevern og bruk av stråling. Forslaget vil i hovedsak berøre Fredrikstad kommunes håndtering av radonproblematikken. Departementet foreslår å forskriftsfeste måling og tiltak mot radon i eksisterende barnehager og skoler og foreslår en egen tiltaksgrense på 100 Bq/m³ og absoluttgrense på 200 Bq/m³. Rådmannen støtter forslaget om krav om måling og tiltak mot radon i utleieboliger. Rådmannen mener at dagens forskrift om miljørettet helsevern setter det samme kravet for skoler og barnehager og at tilsynsansvaret for denne type bygninger ved forslaget blir uklart. Rådmannen anbefaler at man kun opprettholder en grenseverdi på 200 Bq/m³.

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Høringsbrev av 29.06.09 fra Helse- og omsorgsdepartementet.
2. Utkast til ny forskrift om strålevern og bruk av stråling

Saksopplysninger

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut forslag til ny forskrift om strålevern og bruk av stråling til høring. Forslaget erstatter tidligere forskrift av 21. november 2003.

Forskriften omfatter både ioniserende og ikke- ioniserende stråling. Typiske eksempler på ioniserende stråling er røntgenstråling og stråling fra radioaktive stoffer, og fra radon. Elektromagnetisk stråling som for eksempel fra høyspentlinjer og stråling fra solarier er såkalt ikke- ioniserende stråling. Departementet foreslår ingen endringer eller grenseverdier for ikke-ioniserende stråling som f. eks. høyspentlinjer og stråling fra solarier. De foreslår en del strukturelle endringer hvor forebygging og tiltak mot radioaktiv forurensning i det ytre miljø flyttes fra strålevernforskriften til forurensningsloven men hvor Statens strålevern fremdeles skal ha vedtak- og tilsynsmyndighet. Av innholdsmessige endringer er det foreslått en del justeringer for medisinsk bruk og om radon.

Statens strålevern er tilsynsmyndighet etter denne forskriften. For solarier er tilsynsmyndigheten delegert til kommunene som før.
Det foreslås at forskriften trer i kraft 1. januar 2010.

Dette saksfremlegget fokuserer mest på hva forslaget til ny forskrift betyr for Fredrikstad kommune for håndtering av radon.

For å tydeliggjøre en svært viktig del av forskriftens virkeområde foreslår departementet å presisere at radon i eksisterende bygninger og lokaler som hovedregel omfattes av forskriften. Et viktig unntak fra dette er radon i boliger og fritidsboliger hvor eier selv bor eller oppholder seg. Et annet viktig unntak er radon i nybygg som mest hensiktsmessig reguleres i medhold av plan- og bygningsloven. Likeledes mener man at radon i arbeidslokaler best reguleres gjennom arbeidsmiljøloven.

Det foreslås nye grenseverdier for radon i barnehager, skoler og utleieboliger. Det settes i dag krav til radonnivå gjennom forskrift av 1. Desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. Departementet mener at denne forskriften ikke er klar og konkret nok med hensyn til spesifikk nivå og foreslår at kravene i forskrift om miljørettet helsevern suppleres med grenseverdier i ny strålevernforskrift.

Ut fra det skadepotensialet radon har, at 21 % av befolkningen bor i utleieboliger og 7 % i sokkeletasje hvor radonnivået er høyest, mener departementet at det også er berettiget å innføre krav ovenfor utleier med hensyn til radonnivå

De foreslår å forskriftsfeste en tiltaksgrense på 100 Bq/m³ i kombinasjon med en absoluttgrense på 200 Bq/m³ for skoler, barnehager og utleieboliger.

Hovedbegrunnelsen for å innføre bindende grenseverdier for den radioaktive gassen radon, er at radon, ved siden av UV (ultrafiolett stråling), er den strålekilden som tar flest liv i vårt land. Beregninger viser at radon i inneluft er årsak til ca 300 lungekreftdødsfall årlig i Norge.

Innføring av en tiltaksgrense forutsetter etter departementets mening at aktuelle radonreducerende tiltak defineres i en myndighetsgodkjent veileder. Hvis eier av bygget/lokalet kan dokumentere overfor tilsynsmyndigheten, som er Statens strålevern, at radonreducerende tiltak er iverksatt, og at radonkonsentrasjonen etter at tiltak er gjennomført er under 200 Bq/m³, vil forskriftskravet være oppfylt.

For å sikre nødvendige forberedelser både hos myndigheter og hos eiere av bygninger og lokaler foreslår departementet at kravet om grenseverdier for radon skal tre i kraft tre år senere enn resten av forskriften.

Økonomiske konsekvenser

Departementet anfører at de økonomiske konsekvensene av radonreduserende tiltak vil måtte bæres av eierne av barnehager, skoler og utleieboliger.

Departementet viser imidlertid til at det allerede i dag er et krav om måling og tiltak i skoler og barnehager etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, og at forslaget ikke vil påføre kommunen nye utgifter for denne type bygninger. Krav om måling og tiltak for utleieboliger er imidlertid et nytt krav og vil ha økonomiske konsekvenser for eierne., Radonmåling i en bolig vil koste ca. 500 kr. pr. bygning, mens kostnad til tiltak vil bli en del høyere, avhengig av tiltak.

Ansattes medbestemmelse

Ikke aktuelt i denne saken

Vurdering

Rådmannen vil anføre at man i dag gjennom Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler allerede setter krav om kartlegging, og at måling og tiltak blir fulgt opp gjennom pålegg fra kommunens tilsynsmyndighet, avdeling Miljørettet helsevern i Seksjon for miljø og samfunnsutvikling. At man i tillegg vil forsterke kravet gjennom strålevernforskriften, hvor Statens strålevern er tilsynsmyndighet, kan medføre uklare ansvarsforhold mellom statlige og lokale myndigheter på området og må avklares nærmere.

Forslaget om å innføre en tiltaksgrense på 100 Bq/m³ og en absoluttgrense på 200 Bq/m³ åpner også for tolkningsmuligheter og skaper uklarhet. For de skoler og barnehager som i dag har målt og ligger mellom 100 Bq/m³ og 200 Bq/m³ er kravet om dokumentasjon av tiltak uklart. Det vil også bli en vanskelig pedagogisk oppgave å forklare for folk hva som er helsemessig forsvarlig, 100 Bq/m³ eller 200 Bq/m³. Det er jo slik ved all stråling at man ønsker å ha den så lav som mulig og at man setter en grenseverdi ut fra en totalvurdering. Siden man fremdeles operer med en absolutt grense på 200 Bq/m³, bør man etter rådmannens mening, kun ha en grenseverdi på 200 Bq/m³.

Rådmannen støtter forslaget om krav til måling og tiltak for utleieboliger hvor det i dag ikke er satt krav. For utleieboliger bør man imidlertid også kun operere med en grenseverdi på 200 Bq/m³ ut fra de samme ovennevnte argumenter.